

Kommenterad dagordning rådsmötet TTE (energi) den 7 juni 2013

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

(offentlig överläggning enligt artikel 16(8) i fördraget om Europeiska unionen)

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

9. **Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (första behandlingen)**

- *Lägesrapport*

Bakgrund

Förslaget

I direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (2009/28/EG), det s.k. förnybartdirektivet, fastställdes bindande mål om att andelen förnybar energi ska utgöra 20 procent av den totala energianvändningen i EU 2020 samt att andelen förnybar energi i transportsektorn ska uppgå till minst 10 procent i samtliga medlemsländer. Biodrivmedel förväntas i hög grad bidra till uppfyllandet av dessa mål.

Den 17 oktober 2012 presenterade kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. Direktivförslaget syftar till att hantera effekterna

av indirekt förändrad markanvändning som kan tillskrivas produktion av biodrivmedel.

Den 28 december presenterades en Faktapromemoria (2012/13:FPM40) i frågan.

Förhandlingsläget

Orienteringsdebatter hölls vid TTE-rådet (energi) den 22 februari och miljørådet den 21 mars. Frågan har sedan diskuterats i en särskilt tillsatt ad-hoc-grupp.

Sedan förhandlingarna av ILUC-förslaget påbörjades har vissa framsteg gjorts avseende de mindre kontroversiella delarna av förslaget.

Exempelvis har antalet frågor, som enligt kommissionens ursprungliga förslag skulle beslutas genom delegerade akter, minskat vilket välkomnas av Regeringen. Det verkar även finnas acceptans för den av kommissionen föreslagna tidigareläggning av den i det befintliga direktivet fastställda successiva ökningen av de krav som ställs på de utsläpp av klimatgaser som är förknippade med produktionen av biodrivmedel. Regeringen har i förhandlingarna givit stöd till en sådan tidigareläggning.

I den mer kontroversiella frågan om en restriktion för konventionella drivmedel (genom ett tak på t.ex. 5 procent), alternativt införandet av sk. ILUC-faktorer (där biodrivmedlen tillskrivs en beräknad mängd ILUC-relaterade koldioxidutsläpp), är dock förhandlingsläget låst eftersom de synpunkter som framförts från olika medlemsländer är svåra att förena. Ordföranden har föreslagit flera alternativ som innebär en mildare restriktion. Dessa kompromissförslag har inte fått en bredare acceptans varken av de länder som inte vill ha någon restriktion, eller av de länder som vill gå längre än kommissionens ursprungliga förslag genom att introducera ILUC-faktorer. I Europaparlamentet där utskotten ännu inte röstat, men där frågan börjat hanteras i ENVI- och ITRE-utskotten, är förhandlingsläget ungefär detsamma. Ordförandeskapet har därför föreslagit att restriktionen ersätts med en bindande kvot på 2 procent för avancerade biodrivmedel, som dock hittills stött på stort motstånd.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan välkomna lägesrapporten.

Icke lagstiftande verksamhet

10. **Meddelande från kommissionen För en välfungerande inre marknad för energi**

- *Antagande av rådets slutsatser mot bakgrund av Europeiska rådet den 22 maj 2013*

Bakgrund

Under 2011 presenterade kommissionen tre färdplaner för klimat, transport respektive energiområdet för att diskutera hur målet om minskade växthusgasutsläpp med 80–95% till 2050 ska kunna nås. Kommissionens meddelande Energifärdplan 2050 (KOM (2011) 885, FPM2011/12:95) presenterades 15 december 2011. Det aktuella meddelandet om den inre marknaden kan ses som en uppföljning av Energifärdplan 2050.

Den 16 november 2012 presenterade kommissionen meddelandet avseende den inre marknaden för energi. Meddelandet är en handlingsplan för hur EU:s klimat- och energiutmaningar ska hanteras och hur den inre marknaden ska nå sin fulla potential. Kommissionen vill med meddelandet tydliggöra behovet av integrering av marknader, öka konsumentinflytandet och förbättra konkurrensen samt att tredje inre marknadspaketet måste implementeras fullt ut i alla medlemsstater.

En inledande debatt om meddelandet hölls vid TTE-rådet (energi) den 3 december 2012 som en uppföljning av Europeiska rådet. En orienteringsdebatt hölls även vid TTE-rådet den 22 februari.

Det irländska ordförandeskapets ambition har varit att anta rådslutsatser avseende meddelandet vid TTE-rådet den 7 juni 2013. Förhandlingar om slutsatser har pågått i rådet under våren. Under förhandlingarna har framförallt två frågor diskuterats. Den första är frågan om reglerade slutkundspriser där några medlemsstater, bland annat SE, har framhållit att sådana borde fasas ut. Det har dock inte varit möjligt att enas om sådana skrivningar utan förhandlingarna har resulterat i ett antal överväganden om sådana åtgärder är nödvändiga.

Den andra kontroversiella frågan där medlemsstaterna stått relativt långt ifrån varandra är den om sk. kapacitetsmekanismer. Ett antal medlemsstater ser det som nödvändigt att införa sådana mekanismer för att kunna garantera att tillräcklig kapacitet finns tillgänglig vid stor efterfrågan på el. Andra medlemsstater, däribland SE, har istället argumenterat för andra alternativa och kostnadseffektiva åtgärder. SE har även argumenterat för att kapacitetsmekanismer, där sådana trots allt införs, ska vara förknippade med en tydlig utfasningsstrategi. Det har dock inte varit möjligt att nå längre i denna del.

En överenskommelse om förslaget till rådslutsatser nåddes i Coreper den 23 maj.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom ett antagande av förslaget till rådslutsatser.

11. Meddelande om energiteknik och innovation

- Policydebatt

Bakgrund

Energiteknik och innovation är en integrerad del av den europeiska energipolitiken. I de europeiska handlingsplaner för energipolitiken, som antogs 2007 och 2011, fästs stor vikt vid energiteknik och innovation för att stödja de tre benen i energi-politiken; hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Den 2 maj 2013 presenterade kommissionen ett meddelande om energiteknik och innovation kan ses som en uppföljning av befintliga initiativ inom området energiteknik och innovation, t.ex. *den Europeiska strategiska planen för energiteknik (SET-Plan) - mot en framtid med låga koldioxidutsläpp*¹ (se 2007/08:FPM49) som adresserar behovet av ny teknik för att kunna uppnå de mål som satts för utsläpp för växthusgaser, förnybar energi och energieffektivitet för 2020 och 2050. Det aktuella meddelandet är också ett följdmeddelande till *Energifärdplan 2050* (FPM2011/12:95) som tar sin utgångspunkt i målet om 80-95 % minskade utsläpp av växthusgaser jämfört med 1990 som beslutades av Europeiska rådet 2009.

Kommissionen konstaterar att EU är på rätt väg men att mer måste göras. Till exempel anser kommissionen att medlemsstaterna visserligen har gemensamma mål för energiforskningen, men att deras arbete med SET-planen är sub-optimalt. Kommissionen anser att samordnade och/eller gemensamma investeringar mellan EU och medlemsstaterna måste främjas för att ge privata investeringar.

Mot bakgrund av detta förslår kommissionen en strategi för teknologi och innovation till 2020 och därefter. Kommissionen anger ett antal principer för strategin, bland annat ska den fokusera på områden där gemensamma insatser kan ge betydande europeisk nytta. Kommissionen vill att strategin ska bidra inom några nyckelområden, t.ex. att realisera energieffektiviseringens fulla potential. Kommissionen föreslår i meddelandet att strategin ska bygga vidare utifrån de aktörer och processer som etablerats inom SET-planarbetet och implementeras genom att:

¹ KOM(2007) 723 slutlig

- Kommissionen och medlemsstaterna tillsammans ska ta fram en integrerad färdplan. Den första integrerade färdplanen ska vara färdig vid slutet av 2013.
- Med denna som utgångspunkt ska kommissionen och medlemsstaterna ta fram en handlingsplan som slår fast koordinerade och/eller gemensamma investeringar i enskilda medlemsstater, kommissionen, samt insatserna inom EERA. Handlingsplanen ska vara framtagen vid mitten av 2014 och ska uppdateras regelbundet.
- Insatserna och utvecklingen ska följas upp med ett rapporteringssystem.
- Etablera en koordineringsstruktur under SET-Planens styrgrupp.

Det är ännu inte klart om ordförandeskapet avser att anta rådslutsatser på basis av meddelandet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och förslaget till en strategi för energiteknik och innovation med sikte på tiden bortom 2020.

Regeringen ser forskning utveckling och innovation som en viktig förutsättning för att möjliggöra utvecklingen av ett långsiktigt hållbart energisystem, för att öka möjligheterna att möta de stora samhällsutmaningarna kring energi, klimat och miljö, och som centralt för att EU ska uppnå uppsatta klimat- och energimål till 2020 och 2050.

Regeringen instämmer i de utgångspunkter kommissionen redovisar om europeisk nytta, energisystemperspektiv, integrerade insatser längs hela innovationsprocessen, förstärkta länkar till energipolitiken, användandet av en portfölj av finansiella instrument, m.m.

Regeringen välkomnar förslaget att ta fram en integrerad färdplan. Regeringen menar dock att det är viktigt att koordinering och samverkan av insatser för forskning, utveckling och innovation mellan medlemsstater bygger på frivilligt samarbete.

Regeringen anser att förslaget att en handlingsplan framtagen på EU-nivå ska styra medlemsländernas investeringar i insatser kring forskning och innovation på energiområdet är för långtgående.

Regeringen anser inte att medlemsstaterna bör överlåta prioriteringen av nationella insatser på EU, och förbigå de processer som etablerats på nationell nivå för att säkra fokusering, relevans och kvalitet.

12. Internationella energirelationer

- Information från kommissionen och ordförandeskapet

Bakgrund

TTE-rådet (energi) har traditionellt en stående punkt på dagordningen där läget i de löpande internationella energidialogerna rapporteras. Syftet med de dialoger som förs är att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt trygga EU:s framtida energiförsörjning och främja det internationella klimatarbetet.

På TTE-rådet får ministrarna en lägesuppdatering om följande internationella förbindelser: EU-Ryssland, Det internationella energiorganet (IEA), Clean Energy Ministerial (CEM), Södra korridoren, samförståndsavtal mellan EU och Algeriet samt den strategiska gruppen för internationella energifrågor.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ska ta del av informationen

12. Övrigt

b) Det inkommande ordförandeskapets arbetsprogram

- Information från den litauiska delegationen

Bakgrund

Under punkten övrigt kommer även den litauiska delegationen att informera energirådet om det inkommande litauiska ordförandeskapets prioriteringar på energiområdet. Litauen innehar det roterande ordförandeskapet i EU:s ministerråd från den 1 juli till den 31 december 2013.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ska ta del av informationen